

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓ HIVATAL

hová a *dolgozatok*
és *előfizetési pénzek*
küldendők:

Kolozsvár, Ref. Theologia
2. számú lakás.

VASÁR NAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHAZKERÜLET «EGYHÁZI
ÉRTEKEZLET»-E TÁMOGATÁSÁVAL

SZERKESZTIK:

NAGY KÁROLY, VAJDA FERENCZ,

ref. theol. tanár, felelős szerkesztő.

sz.-lónai pap, főmunkatárs.

Megjelenik minden vasárnap egy íven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona Negyedévre . . . 1 korona.
Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára . 10 fillér.

A böjt.

A farsangnak vége. Itt a böjt. Vajha a farsang örömeit a Krisztus szentelje volna meg és vajha a böjti napokban Krisztussal tudnánk böjtölni! Azonban mondhatná valaki, hogy miért is beszélünk mi böjtről, hiszen nekünk evangyéliumi protestáns keresztyéneknek nincsen böjtünk? Igaz, hogy az evangyélium szerint reformált egyház az ő híveit böjtölésre nem kényszeríti, nem kötelezi; mert a mi böjtünk nem testi, hanem lelki. És ebben az értelemben már nemcsak Hamvazó-Szerdától Nagy-Péntekig, hanem egész életünkben böjtölnünk kell! Mert a keresztyéni élet egy szakadatlan harcz. Minden pillanatban küzdenünk kell ellenségeink egész légiója ellen: a kísértések, bűnös vágyak, csábító szenvedélyek, szóval: minden hibánk, minden gyarlóságunk ellen, a mit a biblia sátánnak, ördögnek nevez. És így igazán böjtölni annyi, mint legyőzni magunkban minden bűnös vágyat, minden nemtelen szenvedélyt; visszautasítani, eltávolítani magunktól mindazt, a mi Istentől minket elválasztani, elszakítani akar. Igazán böjtölni annyi, mint elhagyni a bűnök világát és követni a Krisztust. Igazán böjtölni annyi, mint cselekedni Istennek akaratát, szóval: fölszentelni magunkat Istennek imáadására, Istennek szolgálatára.

A ki így tud böjtölni, az méltán viseli a keresztyén nevet.

A böjti időszak keresztyéni életünkben igen fontos, mert ez mutatja föl nekünk a szeretet nagy Mesterét, azon pillanattól kezdve, midőn a puszta magányában, legyőzve a kísértőt, magát teljesen Istennek szolgálatára: a bűnös emberiség szabadítására, megváltására szenteli föl — egészen

addig, míg a Golgotha keresztyén elhangzik ajkáról a győzedelmes szó: elvégeztetett minden!

Kétezer esztendeje, maholnap, hogy a Krisztus szenvedett és meghalt a mi váltságunkért, szabadságunkért. Kétezer esztendeje, hogy predikáltatik a Krisztus evangyéliuma, mely az Istennek hozzánk való nagy szeretetéről, végetlen irgalmáról tanuskodik. És mi mégis rabok vagyunk. Rabjai a bűnnek, szolgái a világ szenvedélyeinek. Mindnyájunkat szeretett, mindnyájunkért meghalt a Krisztus; mindnyájunknak szabadoknak kellene lennünk. De, miként a fehér holló, olyan ritka a valódi keresztyén, olyan ritka az erkölcsileg szabad ember. És mi az oka ennek?

Tudod-e atyámfia, mit mondott Jézus a gazdag ifjúnak, aki azt kérdezte tőle: *mit cselekedjem, hogy az örökéletet vehessem?* Azt mondotta: *add el minden vagyonedat, oszd ki a szegények között és kövess engemet.* És mit tett az ifjú? Megszomorodva eltávozott Jézustól: mert sok vagyona vala. Látod, atyámfia, a mai kor emberének is ez a betegsége, ez a bűne. Inkább ragaszkodik a földhez, mint a mennyhez; a testi kenyérhez, mint az Isten igéjéhez; a földi gazdagsághoz, mint a Krisztushoz. Szóval: a keresztyénség nagy része úgy él, mintha a Jézus Krisztus soha meg nem született, soha nem tanított, soha nem szenvedett, soha meg nem halt volna érettünk. Szomorú bizonyossága ez annak, hogy a világ még most sem szereti a Jézus Krisztust. Mert aki a Krisztust szereti, az nem rabja többé a világnak, a bűnnek.

Szakítsuk ki hát magunkat az érzéki, bűnös indulatoknak kárhóztos bilincseiből s kövessük a mi Mesterünket, az Ur Jézus Krisztust! Legyünk az övé egészen, szeressük Őt azzal a mélységes szeretettel, melylyel ő szeretett minket, mert őt

szeretni annyi, mint magunkat igazán szeretni; annyi, mint üdvözülni. Ha lelkiismereted vádol, hogy eddig nem szeretted, nem követted Idvezítőt: borulj az ő lábaihoz, miként a magdolai Mária s bűnbánó könnyek közt add neki szivedet. Mert lemondani a világ hiábavalóságairól és ragaszkodni Jézushoz; megtagadni magunkat és követni az Urat; levetkezni az ő embert, felöltözni az ujat; elhagyni a bűnök széles országutját s rátérni Krisztus útjára: ez az igaz, ez az idvesség bűjt.

Zsigmond Károly.

A biblia.

Van egy szomorú költemény, nagyon szomorú. A Nabugodonozor király által elhurczolt zsidók keserves sorsát beszéli el siralmas beszéddel. E költeményben találunk egy családi jelenetet, szomorúságában is kedves, igazságának mélysége pedig megragad. Az apa kérdezi feleségét: «mit mentettél meg, mikor elűztek otthonunkból?» Az asszony felel: «finom vásznat, fehér szőnyeget s arany orrgyűrűmet». «Vásznad, szőnyeged dobd a lángokba, ékszeredet a mély Eufrátba.» «Hát te, leányom, mit mentettél meg hazád földjéből?» «Fehér liliumot kis kertünkből, hazánkra kedves emlékezetül.» «Virágaid elharvadnak, ők csak Juda földjében virulnak.» «Hát te, fiam, az égő házból mit hoztál magaddal?» Én hoztam, kedves apám, sarlót és ásót, sarlóból szablyát csinállok, ásómmal sirt ások.» «A vasat is megeszi a rozsda; botorság a mit ti megmentettetek, szemét martaléka. Ide nézzetek gyermekek, itt az *élet szava*, keblemben rejtettem mikor menekültünk, ezt őriz-

zék meg!» Valóban, a legdrágább, a mit ember bírhat, az *«élet szava»*: a biblia. Drága kincs, mert Istennek ajándéka, szeretetének biztositéka, irgalmasságának záloga, az igazság kutfeje, az üdvösség soha ki nem apadó forrása. Közös kincse az egész emberi nemzetségnek, tudósoknak és tudatlanoknak, ifjaknak és véneknek, papoknak és világiaknak; a barázdáján pihenő nagy szőlője alatt ülő embernek, a sivatagban vándorló utasnak s a sokak sorsa felett aggódó főembernek. Közös kincs a biblia, mert «az emberiség nyelvén szól», szavát minden emberhez intézi, szavát minden ember megérti, szava minden embernek «életnek szava.» «Az Ur kibocsátja az ő igéjét a földre s nagy gyorsan foly az ő beszéde.» (147. Zsolt. 15.)

Az evangéliumban olvasom Istennek intését: «Tudakozzátok az írásokat: mert néktek úgy tetszik, hogy azokban örök életetek legyenek.» Az első zsoltár szól: «Boldog ember, a kinek az Ur törvényében van az ő gyönyörűsége és az ő törvényéről gondolkodik éjjel és nappal. Mert olyan, mint a folyó vizek mellett plántáltatott termő fa, mely az ő gyümölcsét megadja idejekorán és a melynek levele meg nem hervad és minden cselekedete jó, szerencsés lesz.» «Az evangélium Istennek ereje minden hívőnek idvességére» mondja Pál. «Az én lábamnak szövétéke a te igéd és az én ösvényemnek világossága» szól a zsoltáriró (119 rs. 105.) A biblia kincs De mit ér a kincs föld alá rejtve, ládába zárva, ha apró pénzre nem váltjuk s az emberek között forgalomba nem hozzuk? A raktározott igazság olyan, mint a lelakatolt gabona garmada, ajtója előtt

TÁRCSA.

Rossz időben.

*Odakivül áll a tél javában,
Itt jó most csak a meleg szobában.
Mérgelődik a szélvész odaki,
Mintha bizony adna rá valaki!*

*Hejh, ilyenkor tudjuk csak, mi nekünk?
A mi csendes családi tűzhelyünk.
Hejh, ilyenkor tudjuk csak, mi lehet?
Ugy élni át árván az életet!*

— Gondviselő jóságos Istenünk,
Mostanában ne törődj mi velünk.
Vedd számba a magános sziveket,
S járj azokkal, óh örök Szeretet!

Szabolcska Mihály.

A parochiáról.

Domestika kiróvás.*

Az örhegyi nemes és szent ekklézsia presbiteri gyűlést tart. Lelkész atyámfia a templom-

* Lásd a «Vasárnap» 1901. évi 38. számában «Szedik a domestikát» . . . czimű czikket. Szerk.

ban is kihirdette, Dombi János egyházi meg házról-házra is eljárta az egyház hiteseit, hogy délelőtti isteni tisztelet után, jelenjenek meg pontosan a tiszteletes urnál, mert presbiteri gyűlés lesz. Régebben elég volt a pusztá templomi hirdetés, de ma . . . de ma minden házhoz el kell menni, mert a presbiter urak nem érkeznek templomba járni. No de, ha érkeznének is . . . talán azért kapja az egyházi a pár csizmára valót, hogy járjon is. A belső embereknek nem szabad nyereszkedni. Az pedig nyereszkedés volna, ha az egyházi csizmája évfolytán nem szakadna el.

— No csak járjad hát, Dombi János, a falut. Nem ingyen adják a pár csizmára valót.

Jelenleg éppen a felső sorban jár. Kincses András uram házához tér be.

— Szerencsés, jó napot adjon Isten.

— Hozott Isten, János öcsém. Kerülj elé. Ül le. Hát mi jóba jársz?

— Én csak jóba szoktam járni András bátyám. A tiszteletes ur szólittatja most is, hogy holnap templomozás után jöjjen gyűlésbe.

— Ugyan micsoda gyűlést akar tartani ismét a pap?

— Majd megtudja holnap, András bátyám, ha eljő. Nekem csak annyit mondott, hogy a *domestikát* kell kiróni.

— Igen, a domestikát. Elmegyek, mert a tavaly is igazságtalanul róttatok reám egy koro-

éhen halnak a morzsa után epedő emberek. A biblia hűséges lelkipásztor, de mit ér, ha tanácsalanságunkban mindenkihez csak hozzája nem fordulunk? Pál inti hiveit, hogy leveleit elolvassák és adják át a többi gyülekezetnek is olvasás végett, viszont a hozzájuk intézett levelet kérjék el tőlük. Aranyszáju Szent János mondja: «Halljátok, óh családapák: titeket illet, hogy olvassátok az írást és pedig figyelemmel és állhatatossággal; ti mindnyájan, óh tanulatlanok, kötelesek vagytok megszerezni a bibliát, mely orvossága a léleknek . . .» Baziliusz, Cesarea püspöke szintén: «Hasznos és szükséges, hogy mindenki megtanulja a szentírásból mit kelljen cselekednie, mind azért, hogy nevedjék a kegyességben, mind pedig azért, hogy ne hajoljon az emberi hagyományokhoz.» De nemcsak ők, ezren és ezren buzditottak a biblia olvasására. A dicső reformátorok, egyházunk alapítói pedig kezünkbe adták e drága könyvet édes anyanyelvünkön. S ha én kérlek, kedves olvasóm, hogy téli napjaid unalmas óráiban vedd elé néha az apádról rád maradt, öreg bibliát, légy meggyőződve, nem a bibliáért teszem. A szegény, elhagyatott, megvetett bibliának erre nincs szüksége. De szüksége van a szegény, elhagyatott, megvetett léleknek — azért *érettetek* teszem. És meglásd, ha a télen olvastál belőle, a nyáron is fogsz időt találni, vágyó lelked fog vonzani e könyvhöz, hogy ott megpihessen, belőle új erőt merítsen

Mikor a bibliát olvasom, úgy érzem, mintha Isten lelke lebegne körülöttem, úgy érzem, mintha a Silva tiszta vizében fürödtem volna meg. Honnan e varázs? Magam sem tudom megmagyarázni. De

nát. Elmegyek, János öcsém, minden bizonnal elmegyek

Másnap csakugyan pontosan ott volt Kincses András a presbiteri gyűlésben.

Lelkész a megjelent, presbitereket szívesen köszöntve s munkálkodásukra Isten áldását kérve: előadja, hogy a mostani gyűlésnek célja az, hogy a domestikát, a folyó évre állapítsák meg. Kezdi a Nro. 1-en.

Nagy András 70 fillér.

Kis Péter 1 korona . . . S így tovább. Közlekedett Kincses András. Érezte is, mert előre mozgolódott a helyén. A lelkész olvassa: Kincses András ezévre is 1 korona . . . Erre Kincses uram köhint egyet és megszólal:

— Megkövetem a tiszteletes urat és a nemes presbiteriumot, de én magamra nézve sokaltam az egy koronát. Vegyenek le engemet is 60 fillérre.

— Nem szégyelené keed, komám uram, csak 60 fillért fizetni, mikor jó négy tehene és szép birtoka van — vág oda neki Erdős Gáspár, a ki komasága mellett, régi haragosa Kincsesnek.

Kincses Andrásnak sem kellett több ennél.

— Én igaz — folytatja a szót Kincses — szégyelleném, hogy csak 60 fillért fizessek, de azt is szégyellem, hogy Erdős komám csak egy koronát fizet, mikor ide: 200, oda: 500, máshelyre 600 korona pénze van kiadva, a mit csak én tu-

jer, menjünk együtt, hátha egy sugárral én hozzájárulhatok a nagy titok földéretéséhez. Te szeretted olvasni a szép regét, mondát: egyszerűbbet, üdőbbet, igazabbat sehol sem találsz, mint a bibliában. Az első emberpár a paradicsomban; az özönviz; József, Jozsué Gibeonnál és az Ajálon völgyében; a nagy erejű Sámson; az Isten elől menekülni akaró Jónás; az Istenben rendíthetetlenül bizó Dániel és még hányan hintenek üdítő harmatot eltikkadt lelkedre, miként az esthajnal. Sziveddel oly rokon a pásztor történet. Jer hát, olvasd Ábrahámot és Lótót, Jákóbot Lábánnál, Mózeset a Hóreben, az ifju Dávidot, a bethlemi pásztorokat, az elveszett juhok kereső s ölében vivő örvendező jó pásztorot. Aztán hallgassad a lant édes-bús hangját; a lélek epedését, vágyódását az ő istenéhez. Hogy kesereg, ha elakarják szakítani istenétől, hogy ujjong, midőn megmutatja neki az Ur az ő orcáját. Majd dalt zeng a dicső természetről; hangja fenséges miként a természet, fenséges mint Istennek műve. Aztán megszólal a tárogató, harsonája egy nemzet keblének szive dobbanása, tompa, mély bugása, egy nemzet fájdalma. A prédikátor sötét világfájdalma meghat, Jób szenvedése. Összetöri szivünket és a zsoltár író s a próféta lánglelke szárnyaira véve Istenhez emel. Aztán Jézusnak fenséges példabeszédei, ragyogó képei a te mindennapi életedből.

A tiszta erkölcsi igazságok, a legmélyebb gondolatok. És mindezek egyesülnek a legszebb összhangban; mindezek Istenhez vezetnek. És ez a gazdag könyv mily egyszerű! Költészetére ráillik a mi jó Petőfink mondása:

dok. De az sem igazság, hogy az Erdős komám völyét sem a tavaly, sem az idén nem vették fel a róvatalba, pedig annak is két tehenet, földet, rétet adott jussba. No, meg azt sem hallottam, hogy Kalotai Ferkő, a kurátor uram fia, a ki szintén régi házas, ott volna. Hát a nemesek közül miért van csak egy felvéve, ha minden embernek fizetni kell?

— Így volt ez eddig is — szól közbe Nemes Dénes a presbiter, kit nem valami kellemsen érintett ez a beszéd.

A lelkész, ki különben még új ember volt Örhegyen, most közbe szólott és nem engedte, hogy ilyen irányban tovább folyon a beszéd.

— Ugy látszik, kedves atyafiak, hogy a domestikával nincsenek egészen tisztában. Nevezetesen nem tudják, hogy kinek kell és mennyit kell fizetni. Elmondom tehát, hallgassák meg. A domestikát *minden családfőnek* fizetni kell. Tehát, fizetniök kell az új házásoknak is. Még az sem tesz kivételt, ha egy családból többen laknak egy telken, vagy egy fedél alatt, mint éppen Nemes uramék. Hogy az egyes családfők mennyit fizesenek: az attól függ, hogy *kit mennyivel áldott meg a jó Isten*. A kinek több van, az többet fizet. A kinek kevesebb van, az kevesebbet. De, legalább 20 fillért még a cselédeknek és napszámóknak is kell fizetni.

De, nem is fizetik ám ingyen, mert a do-

«Dalod, mint a puszták harangja, egyszerű,
De oly tiszta is, mint a puriták harangja,
Melynek csengése a rónákon keresztül
Vándorol, s a világ zaja nem zavarja.

S ez az igaz költő, ki a nép ajkára
Hullatja keblének mennyei mannáját.
A szegény nép! olyan felhős láthatára,
S felhők közt kék eget csak néhanapján lát.»

A biblia természetes, miként a természet; mindennapi, miként az égen fénylő nap, miként a mindennapi kenyér. Egy könyv, mely áldó jóssággal tekint reánk, miként egy öreg nagymama, a ki naponként reszkető ajakkal olvas belőle. A ki Istenét elvesztette, e könyvben feltalálja; a ki soha sem ismerte, azt itt körülengi Isten lehelle. Ki előtt az ég bevolt zárva, e könyv olvasása után fölkiált István vértanuval: «látom a megnyilatkozott eget!» «Foly belőle a bölcsesség, mint a Pison vize, mikor megárad és mint a Tigris vize tavasszal. Ugy tör elő belőle a tenyészet, mint a világosság, mint a Nilus vize őszszel.» Nem volt ember, a ki kitanulta volna, nem lesz, a ki kimeríteni tudná. Értelme mélyebb, mint a tenger, szava mélyebb, mint mélység. Olyan a biblia, mint egy hatalmas fa megrakva a legszebb gyümölcsökkel tetejétől aljáig. Való igaz, hogy e fa tetejébe nem mindenki bír feljutni, de azért miért ne szednénk tápláló és üdítő gyümölcsöt az aljáról? Olyan a biblia, mint egy végtelen terület. Meredek hegyek emelkednek erős és bátor férfiak számára; enyhe völgyek nyílnak, melyekben üdülést találhatnak a kisdedek, a nők és betegek, az aggok, a gyengék, kik a sziklákra fel nem hághatnak. Olvasd csak a bibliát, kedves

mestikának minden fillérje jó helyre megy. Nézzék csak. Azok a szegény ref. egyházak, milyen a szomszéd Domb is, melyek magok erejéből nem tudnak papot, tanítót tartani: évenként a mi filléreinkből segélyeztetnek. Így elérjük azt, hogy ott is hirdettetik az Isten igéje. Máshelyre iskola kell: de nincs miből építeni. Amott a templomot kell megfedni: de az egyháznak nincs jövedelme. Innét tovább a szászok, oláhok között van egy pár hivünk: ezek mindjárt még magyarul is elfelejtik beszélni, nemhogy prédikációt hallanának. No, lám a domestikából mindenüvé jut egy-egy kevés... de csak oda, hol magok a hivek is filléreiket pontosan és igazságosan megfizetik. Az én célom is az volna, hogy az örhegyi egyház számára is kérjünk templom kijavításra. Adjunk azért, hogy nekünk is adjanak.

A beszéd nem tévesztette el hatását. Kincses András, ki az elébb vonakodott a koronát megfizetni: most jószántából két koronát ajánlott fel. Hasonlóan cselekedtek a többi presbiterek is. A tavalyi 20 korona helyett, most 32 koronát jelentettek be az esperesnek.

Mikor mentek haza, Kalotai Péter kurátor odaszól Kincses Andrásnak:

— Te, András, a harag most az egyszer jó tanácsadó volt.

Örhegyi Mózes.

atyámfia, de olvasd hittel, odaadással, lehet hogy sok új ismeretet nem találsz, de közelebb jutsz Istenhez s fel fogsz kiáltani te is Jákóbbal: «Bizonny itt van e helyen az Ur és én nem tudtam!» (Gen. 28, 16)

Utrecht.

Biró Sándor.

Dal a bibliáról.

Hol biblia nincs, az a ház
Oly szomorú, hogy csupa gyász,
Mindjárt betér oda a rossz,
S az Isten ott nem sátoroz.

Emberfia, emberfia!
Legyen házádba' biblia,
Utolsó pénzed add oda:
S a rossz nem tér hozzád soha!

Korán reggel ki ha tárod
Vágyad ott mind feltalárod,
Egész szívvel merülj bele'
Hajnalba' és estve felé.

Szived meg, mint int, vigasztal,
Ne kétkezdj, de élj is azzal.
Ez légyen ten szived pajzsa,
És megtart örömbe' bajba.

Legyen botod támaszkodul
A sírod mig rád nem borul,
Olvasásod, s egész élted,
Véle kezdjed, véle végezd!

Kegyesség útja.

A gyermek és a hittérítő.

Morrison Róbert, a hittérítő, kit méltón neveztek a khinaiak apostolának, utban volt rendeltetési helye felé, midőn New-Yorkba érkezett (Politikai körülmények szükségessé tették, hogy Amerikán átutazzon) s itt hirtelen megbetegedett.

Házigazdája, ki keresztyén volt, saját szobájába fektette le. Ágya mellett volt egy kis leány fekhelye, melyet nem akartak helyéről elmozdítani.

Mikor a gyermek reggel felébredt, az ágyhoz fordult, hogy szokása szerint szüleivel csevegjen. De egy kissé megvolt döbbenve, idegent látván az ágyban feküdni! Egy percnyi habozás után az ismeretlen felé fordult s így szólt:

«Bácsi, szoktál-e a jó Istenhez imádkozni?»

«Igen gyermekekem, felelte Morrison; minden reggel. A jó Isten az én legjobb barátom.»

E felelet rögtön megnyugtató a lánykát. Kis feje visszahanyatlott párnájára, s rögtön elaludt.

Morrison sokszor mondá, hogy neki e kis esemény nagy tanulságul szolgált arra nézve, hogy mily boldog megnyugvást nyújt az igaz hit és bizalom. Így nyugtatta meg a tiszta hit a kis gyermeket is, kit először nagyon meglepett az idegen jelenléte, de megnyugodott hamar a történetekben, mert gyermekies gondolkodásának, kérdésének tökéletesen megfelelt az idegen felelete. És e boldog tudatban egész biztonságban hajtotta le fejét a pihentető, csendes álomra. Hi-

szen, «a bácsi» is azt az Istent szereti, ahoz imádkozik kihez ő, e hitben boldog biztonságot talált a további alváásra.

Francziából: Grf. B. S.

Apróságok.

A két szent.

A görög katolikusoknak van egy legendájuk, a mely két kedvelt szentjükről szól: Cassiusról, ki a szerzetesi szigor mintaképe és Miklósról, a ki a jámbor, vidám és nemes szívű keresztyén ember példányképe.

Cassiust, midőn a mennyországba lépett, így szólítá meg Krisztus:

— Mit láttál a földön, Cassius?

— Egy földmivelő embert, — felelte a szent — kinek szekere utközben elakadt.

— Segítettél e neki, hogy kihuzza szekerét a kátyuból?

— Nem.

— És miért? — kérde Jézus.

— Mert megkellett jelennem előtted és félttem, hogy bepiszkolom sárral fehér ruhámat.

Cassius után belépett Miklós, piszkosan és sárosan.

— Honnan jössz, — kérde tőle Jézus — hogy sáros és piszkos vagy?

— Egy földmivelő embert láttam, felelte Miklós, kinek szekere utközben elakadt; nagyon összesározta magam, midőn neki dőltem a keréknek és toltam a mély kátyuból.

— Légy áldott — mondá neki Krisztus — jól cselekedtél; jobban cselekedtél, mint Cassius.

Isten nem a külsőnket nézi, hanem a szív tisztaságában a lélek ártatlanságában gyönyörködik. Cassius csak külsőleg volt tiszta, de lelke fekete.

Nincs ideje arra, hogy szeresse a Jézust.

Egy keresztyén ember, ki omnibuszon utazott, beszélgetésbe elegyedett a kocsissal s a többek közt ezt kérdezte tőle:

— Szereted-e a Krisztust?

A kocsis, nem kis megütközés után így felelt: «Nem, nincs erre időm, hogy azzal foglalkozzam.»

— Van-e feleséged? kérde az utas ismét kis idő múlva.

— Van, — felelte a kocsis.

— Hány órát dolgozol naponként?

16 órát — felelé a kocsis.

— Nős hát, sajnálom a feleségedet.

— De miért?

— Mert nem telhet időd arra, hogy szeresd feleségedet.

Nincs időm! sőt egész nap szeretem őt; a hány lépést tesznek lovaim, annyiszor gondolok reá.

Eme feleletet, mondanunk sem kell, igen nagy sikerrel használta fel a jámbor keresztyén utazó, midőn meggyőzte a kocsist arról, hogy Jézus Krisztust azáltal szeretjük leginkább, ha minden cselekedeteink közt reá gondolunk.

Francziából: ifj. Bartók György.

Szegelet imádság.

Egy nagyon szegény, de sok gyermekes asszony, jóllehet csak napszámból élt, tisztességesen ruházta gyermekeit, s maga is jól öltözködött s emellett soha se volt rossz kedvű. Ezt az asszonyt megkérdezte egy jó módu gazda ember, hogy mondja meg, miképpen tudja gyermekeit oly jól ruházni s miképpen lehet, hogy ámbár olyan szegény, mégis mindig vigkedvű. Neki pedig, ki sokkal gazdagabb, jobban van dolga, nincs olyan vig kedélye. «Ezt én» — válaszolt az özvegy asszony — «a szegelet imádságnak tulajdonítom.» «Miféle imádságnak?» — kérde a gazda.

«Szegelet vagy szeglet imádságnak» — különben csak én neveztem annak. Látja, kérem, mikor az uram meghalt, ezzel a sok apró gyermekkel hátramaradtam, nemcsak nem

volt mit tegyünk, de még adósság is maradt; kétségbe esve leültem és sirtam, sirtam keservesen. Egy hétig mindig sirtam, de láttam hogy annak semmi haszna nincs. Felsőhajtottam: «Édes Istenem, ne hagyj el! segíts meg.» Ezzel hozzáfogtam a munkához, s dolgoztam, dolgoztam. S bármerre mentem, akár a faluba, akár a mezőn a hol utca vagy utszeglethez értem, mindig, de mindig elmondottam magamban az én imádságomat: «Édes Istenem ne hagyj el, segíts meg.» Mióta így imádkozom a szegeleteknél, azóta sohasem kesergek. Az Isten is, meghallgatta az imádságomat, mert ha szükön is, de mindig ki jut arra, a mire szükségünk van. Próbálja meg maga is, használja a szegelet imádságot s meglátja, sokkal könnyebben hordozza maga is

Hontér János.

az élet gondját! A valódi, szívből jövő imádság, megtermi a maga gyümölcsét!

Michael Angeló szerénysége.

Egy alkalommal *Fornese* tábornok, a híres festőt és építész, Michael Angelot, a *Colosseum* romjai között találta, amint ott egyedül sétált s midőn e felett csodálkozott a festő, így szólt: «Iskolába járok még, hogy folytassam a tanulást.» Ki mondhatja el magáról — ezek után — hogy bevégezte tanulását? A bölcs emberek elismerik tudatlanságukat s készek mindig tanulni. Szerénység a bölcsesség ismertető jele.

Hazai krónika.

1902. febr. 24.

Országgyűlés. Február hó 17-én Daniel Gábor alelnök megnyitja az ülést és elsőnek felszólal *Bujánovics* Sándor. A közös vámterület hívének vallja magát és reméli, hogy a kormány ezen az alapon megvédi az ország gazdasági érdekeit. Ha ez nem sikerül, meg kell csinálni az önálló vámterületet. A kormánypárti követ beszédét szépen megéltették a *néppártiak*. (Ők tudják, hogy miért?) Ezután a néppárti *Rakovszky* István szólal fel, ki a trónörökös szentpétervári utja miatt támadja meg a miniszterelnököt, miért a néppárti vezér, *Zicsi*, nem mehetett vele. Védelmébe veszi a trónörökösöt és azt mondja: csak azért nem mehetett el *Zicsi*, mert ebben az országban 34 év óta a szabadelvűpárt uralkodik. Szerezzenek többséget a néppártiak is és alakítsanak kormányt — vág oda *Ivánka* Oszkár. Könnyű ezt mondani — folytatja *Rakovszky* — de ime, a képviselő ur volt pártja, a nemzeti-párt 25 évig próbálgatta, még se tudott. Önöknek ötszáz esztendeig se sikerül — felel neki *Ivánka*. Ezután *Széll* Kálmán kért szót és visszautasítja *Rakovszky* ama vádjait, mintha ő nem védte volna meg a trónörökösöt *Komjáthyval* szemben. Ezt jól tudja *Rakovszky* is, mégis beszél, talán nem azért, hogy szavait Bécsben is meghallják. Így folyt le egy ülés, a nélkül, hogy valamit csináltak volna a jó honatyák. *Febr. 18-án Molecz* Dani arra hívja fel a kormány figyelmét, hogy a vidéki városok sorsát vegye pártfogás alá az állam és adjon nekik nagyobb önkormányzati szabadságot, mert csak így fejlődik ki erős nemzeti élet azokban is. Ezután *Beöthy* Ákos, mint egy öreg ágyu, úgy rontott a kormányra és részekre szedve minden működését; élesen elítéli *Széll* Kálmán politikáját, azon időtől kezdve, mikor a bosnyák háború alkalmával, mint pénzügyminiszter visszavonult, egészen mostanig. Egészséges helyzet már csak azért sem lehet, mert a 48-asok nem fogadják el 67-es alapot, úgy kormányra sem juthatnak, helyes ellenőrzést sem gyakorolhatnak. Ezekben nyújtott *Széll* Kálmánnak, mint mondá, egy kis angol keserűt. *Nagy* Sándor azt mondja, hogy ő bár jó kormánypárti, de mégis jobban szeretné, ha a kormány önálló vámterületet alkotna és a hadse-

reg létszámát leszállítaná. Beszédét az ellenzékiek helyeselték. Végül *Trubinyi* János védelmezte a tót népet, hogy az is, a miért tótul beszél, mind jó polgára a hazának. Higyje, a ki akarja. *Február 19-én*. Apponyi elnök azzal nyitja meg az ülést, hogy a Ház 20-án és 21-én ne tartson ülést, mert a miniszterek mennek Bécsbe, hogy tisztelegjenek *Rainer* főhercegnek 50 éves aranylakodalmuk alkalmából. Indítványozza, hogy a miniszterek a Ház nevében is üdvözöljék a főhercegi párt. *Madarász* József: Az én nevemben ne üdvözölje senki! *Barabás* Béla: Az én nevemben se, mert én soha se hallottam, hogy a főherceg a magyar nép iránt rokonszenvvel viseltetett volna. A többség elfogadta az elnök indítványát. A költségvetéshez a 48-as *Horváth* Gyula szólott. Nem fogadja el, mert a pénzügyminiszter az ország felesleges pénzét mind katonai célokra adja. E miatt szegény a nép. Jobb sorsba csak az önálló vámterület mellett juthatunk. *Eitner* Zsigmond a kisbirtokos szomorú helyzetét veszi pártfogásába. Ezen segíteni kell. Töröljék a főispáni és a miniszteri nyugdíjakat. *Pavlovics* Ljubomir, szintén az önálló vámterületet pártolja. *Rákosi* Viktor azon kezdi, hogy a népnek nem ingyen kenyér, hanem munka kell. De nálunk csak egy osztály van, a melynek mindkét keze tele van munkával, ez a végrehajtók osztálya. Azt szeretné, ha a végrehajtók sztrájkolnának, hogy nincs munkájuk. Ezután áttér a nemzetiségi kérdésre és keményen megrója a szászokat, hogy nem tartnak a magyarokkal. Ott van pl. *Korodi* Károly szász képviselő, a ki tiltakozott az ellen, hogy a brassói *Czenken* felállított milleniumi emlék körülkerítésék és a gyűlésben azt mondotta: az oláhnak mindent, a magyarnak semmit; a ki leányának megtiltotta, hogy egy magyar ünnepélyen részt vegyen. *Just* Gyula: szégyen, gyalázat; és még beszélnek. *Rákosi*: e hazában nem a nemzetiségek, nem a szászok, hanem a magyarok vannak üldözve. Nem fogadja el költségvetést. *Korodi* Károly rossz magyarsággal azt bizonyítgatja, hogy azok a vádak nem igazak és a szászok jó magyar érzelműek, *Február 22-én Lukács* László pénzügyminiszter tart nagyobb szabásu beszédet. Védelmébe veszi a költségvetést az ellenzéki szónokokkal szemben. *Kossuth* Ferencznek azt feleli, hogy 10 év óta nem volt adó emelés. Egyebet sem tettek, mint az adó nemeket pontosabban irták össze. *Csávolszky* azt mondja, hogy a költséget nem párt szempontból kell megítélni, hanem az állami élet szempontjából. *Csávolszky* olyan dolgokat fog rá, a miket ő soha sem mondott. Kéri a költségvetés elfogadását. Ezen az ülésen még *Rákosi* és *Korodi* váltottak szót a számkérdésben. *Rákosi* bátor fellépését és vádjainak alaposágát, mi sem igazolja jobban, mint az, hogy beszédéért az országból több felől üdvözölték. Többek közt a brassói magyarok is. Ezzel az ülés véget ért.

Eltűnt siremlék. Almakerék (Nagyküküllő-megye) községben *Ugron* Gábornak a gróf *Haller* családtól megvett birtokán, a birtokhoz tartozó *Kilic* dombon fekvő temetőből, egy elzárt, külön

sírboltból eltűnt egy siremlék. Az óriási méretű ékes siremlék Apafi György siremléke volt és nagy történeti műbecscsel birt. Rajta az Apafi családnak életnagyságu relief képei voltak kifaragva, körülvéve az Apafi család czimerét is ékesítő művészileg kifaragott szőlőfürtökkel. A siremléket még II. Apafi Mihály emeltette ősenek s a legenda azt beszéli, hogy midőn a művet elkészítve látta, annak szépsége annyira elragadta, hogy megvakítottatta a szobrászt, csak hogy több ily művet soha sehol se készíthessen. A siremlék eltűnése ügyében az alispán megindította a vizsgálatot. Így írta ezt egyik kolozsvári ujság. Erre Ugron Gábor egy nyilatkozatban azt feleli, hogy az emléket a Nemzeti Múzeumnak ajándékozta s az már Budapesten van. Ez megnyugtat, ott valóban illő helyén van. Krónikás.

Mai képünkhöz.

Ez a tisztes, ősz szakálu bácsi, a XVI. század egyik nagy reformátorát mutatja, névszerint: **Hontér Jánost.** (családi nevén Grass.) Született 1498-ban Brassóban, meghalt ugyanott 1549-ben. Tanulmányait itthon és a külföldi jeles egyetemeken: Bécs, Bazel, Krakkóban végezte, honnan «tudós» czímmel kitüntetve tért haza. Általa alapított nyomdán több tudományos és vallásos irat jelent meg tőle. Tanításával, különösen lakása udvarán tartott predikációval, nagy hatást gyakorolt Brassó lakosságára, s rövid idő alatt meg is nyerte őket a reformáció tanának. De nem csak Brassó, hanem vidéke is csatlakozott Hontér által hirdetett tanokhoz, úgyhogy rövid idő alatt szép eredménye lett a nagy Reformátor munkájának. De az evangéliumi munka nem folyhatott akadály nélkül. Hontért és követőit feljelentették Fráter Györgynél, ki őt igazolás végett az országgyűlés elé czitálta. Hontér nem jelent meg, de igazolta eljárását «*De apologia Reformationis*» — a reformáció védelméről — írt munkájában. Több akadálylyal küzdött ő, de munkájának Isten segítségével mégis meglett a sikere. Szép iskolát alapított, ágendás könyvet dolgozott ki a papok számára. Az erdélyi szász lutheránusok neki sokat köszönhetnek. Ha jól tudjuk — Brassóban emlékszobrot emeltek születésének 400 éves évfordulójára. (B.)

Egyházi élet.

Biblia olvasás és a katolikusok. Tudjuk, hogy a katolikusok elvannak tiltva a Biblia olvasásától. *III. Incze* pápa, *XIII. Leo* pápa stb. határozott rendeletet bocsátottak ki a Biblia olvasás ellen; az utóbbi éppen *pestis*-nek nevezte a bibliai társulatokat. Annál feltűnőbb, ha a kath. sajtóban manapság a Biblia olvasás szükségét hangsúlyozni látjuk. «*Le XX. siecle.*» (a 20. század) francia *kath.* ujságban olvassuk a következőket: «A mi a protestánsoknak lehetővé teszi az egymás közötti köteléket fenntartani — daczára az ő széttagoltságoknak — az a Biblia olvasása. Fel-

tűnő, hogy mi katolikusok nem olvassuk azt sohasem. *A legfőbb ideje, hogy kiuyissuk mi is a zzent könyvet.* Valamikor ott volt ez minden házbán. Hogy a családból, iskolából, tanításból eltűnt a biblia: ez az oka a keresztyéni érzés alásülyedésének a mi országunkban. A legszükségesebb könyv és ma — legismeretlenebb.» Megszivlelendő dolgok ezek protestáns szempontból különösen, mert nekünk egyedüli fegyverünk a Biblia.

A hadsereg és a pápa. A pápa jubileuma alkalmából a katonákat is kirendelték a háladó nagymise meghallgatására, melyen résztvett az egész tábornoki kar Lobkowitz herceg hadtestparancsnokkal az élén, valamint a törzs- és főtisztek nagy számban. Minden csapattestnek egy szakasza volt kivezényelve s így alig fértek be a helyőrségi templomba. Mindebből pedig csak azt a tanulságot akarjuk levonni, hogy ime, már nemcsak «közös», de katolikus hadseregünk is van, amely a pápa boldogságáért imádkozik s szeretnők tudni, hogy a misére kirendelt csapattestekben hány protestáns fiu volt kényszerítve a pápa jubileumát katolikus istentiszteleten ünnepelelni?

A Bethlen szobor-alap. Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek Nagy-Enyeden felállítandó szobor-alapja javára országos gyűjtés útján február hó 1-ig 39 497 korona 65 fillér gyűlt össze. A szoborbizottság a gyűjtést tovább folytatja s a hazafias ügyet ajánlja a magyar közönség szives pártfogásába. Gyűjtőivek a begyűlt összegekkel együtt a szobor-alap pénztárosához, Orbán Lajoshoz czimezve, Nagy-Enyedre küldendők. (B.)

Vegyes hírek.

Elitelt jósnő. A napilapok apró hirdetési rovataiban nap-nap után ajánlgatják magukat a hires és hirneves jósnők, akik kártyából, tenyérből megtudják jövendőlni az ember sorsát. A budapesti rendőrség megelégette végre ezeknek a csalóknak üzelmeit s a legutóbbi időben erélyes kutatást indított ellenük. A rendőri közbelépésnek meg is lett a kellő eredménye, amennyiben rövid pár hónap alatt nem kevesebb, mint 29 fővárosi «jósnőt» lepleztek le s ellenük megindították a közrend elleni kihágás miatt a bünvádi eljárást. Egyike ezen hősnőknek, Hannusz Györgyné állott a büntető bíróság előtt. Beismerte bűnét s mikor kérdezték tőle — aztán mennyit keresett egy nap a jövendőmondó tudományával? — Azt határozottan nem tudom. Volt nap, mikor csak 5 forintot kerestem, de volt nap, mikor 15—20 forintot is bevettem. Így engedik becsapni a babonában még mindig hívó emberek magokat. Az ilyen csalók pedig jót nevetnek az emberek hiszékenységére felett, míg rajta nem vesztenek.

Miss Stonne az elrabolt hittérítő — az örök fogoly. Alig foglalkoztak még valakivel a lapok annyit, mint Miss Stonevel. Ez a jeles amerikai hölgy valósággal már mesés alakká lett a világsajtóban. Maczedon rablókkal való kalandos elrablása felkeltette iránta a közfigyelmet, amelyet időnkint Stone kisasszony kiszabadulá-

sával nyugtattak meg. Mindannyiszor megjött azonban a czáfolat, hogy Miss Stone még mindig fogoly. Legutóbb az a hír kelt róla szárnyra, hogy az egész rablási história csak komédia, amelyet Miss Stone, a rablókkal egyértelműleg hajtott végre, hogy az érte fizetendő váltságdíjon megosztozkodjanak. Most pedig az a hír érkezik Nevrokopból, hogy Miss Stonet kiszabadították. Az amerikai megbizottak Nevrokopba érkeztek, hogy a rablókkal tárgyaljanak Miss Ellen Stone kiszabadítása iránt. Hogy most már mi a való igazság? — ki tudná megmondani más, mint a jó Isten.

Feltört kösségi pénstár. A mogyorósi községházába február hó 11-én éjjel, ismeretlen tettesek törtek be, a bíró ládáját felfeszítették és négyszáz korona kösségi pénzt elvittek. A rejtélyes ügyben a vizsgálatot megindították. Mit is mond a Biblia? — : Ne lopj! Hej! de sokan tudják, hogy bűn ez ellen tenni és mégis áthágják a parancsot.

A szent számár. Midőn VII Pius pápa megjelent Párisban I. Napoleon megkoronázására, a számár, mely a keresztvivő pápa kocsija elébe volt fogva, szokatlan kedvre hangolá a Notre-Dame templom előtt összegyűlt sokaságot. «Hah! nézzétek a pápai lovasságot. Ah! az apostoli számár, a szent számár, a szent szűz számara.» S óriási kacaj reszketteté meg a levegőt a Krisztus helytartójának nagy bosszuságára.

A pápa név, mint gunyossó. IV. Pál pápa alatt a pápai tekintély annyira lesüllyedt, hogy pápának neveztetni, egy volt a metsző gunynyal. Egy ízben Pasquinó egy siránkozó embertől azt kérdezé: «Miért jajgatsz?» — «Oh, jaj, megöl a szégyen.» «Hát mi lelt?» — «S te nem találsz el? Ők engem — vizonzokogva — ők engem pápának neveztek.»

Figyelemreméltó nyilatkozat. VI. Sándor pápa a pápista hitről így nyilatkozott: «Minden vallás jó, legjobb azonban a legostobább.» És, hogy ez pápista szempontból igaz, bizonyitanunk nem kell. Csak azt széretnők tudni, mit szólnak a pápisták ahhoz, hogy ők e szerint a «legostobább» vallás követői? (Adár.)

Hasznos tudnivalók.

Hogyan készül a kitűnő pácsolt sonka?

A sonka pácsolás szintén fontos szerepet játszik a disznóölésnél. Mert hát ki ne szeretné a jó sonkát? Pedig az eljárás egyszerű. Négy sonkához veszünk koriander-magot 5 krra, fenyő-magot

5 krra, babérlevelet 2 krra, salétromot 2 krra és négy fő foghagymát. Ezeket külön-külön mind meg kell apróra törni. Legcélszerűbb e végre egy kávéörlőt tartani, mert ezzel egyenletesen és gyorsan dolgozhatunk. A foghagymát mozsárban törve, két deczi meleg vízzel felhigitjuk. Ekkor a tegnap beszózott sonkákat, egyenkint, mindenütt behintjük salétrommal és ezt jól rádörzsöljük. Ezután vesszük a foghagymát és azzal dörzsöljük be a sonkákat s így belemártjuk és tele hintjük a koriánder, fenyőmag és babérlevél porral, melyeket előre összelegyítettünk volt. Ekkor a sonkákat egy dézsába tesszük és napjában kétszer megforgatjuk, mely alkalommal a magából eresztett pác-lében mindeniket egyenletesen megnedvesítjük. Ezt 8 napon keresztül kell művelni, mely idő alatt a sonkát mérsékelt meleg szobában (+5 6 C.) tartjuk. A kilencedik napon minden egyes sonkát egy-egy kampós fácskához kötünk és füstre akasztjuk, a hol 4—5 nap alatt szép pirosra füstölődik. Ekkor levéve, hideg, szellős helyre aggatjuk fel. A nyárára megmaradt sonkákat havonkint egyszeri — de csakis a meleg idő beállta után — szükséges apró sóval bedörzsölni. Hogy a sonka — kenyértésztában vagy forrázott málélisztben — kisütve sokkal jobb, mint főve: azt mindenki tudja, a ki próbálta. (Eöri.)

Szerkesztő postája.

Olvasóinknak: A mult számban közölt, bibliai kérdés helyes megfejtése: **Sámuel.**

Helyesen fejtették meg: Somodi E. (1), Bogdán L. (8), Varga K. (9), Gaal J. (10), Megyeri K. (10), Gáspár A. (6), Bartha G. (2), Szahó J.-né (3), Borbély G. (1.) Ekkert Gy. (5.)

Z. M. Ikland. Ajánlatát kész szívvvel vesszük, s küldeményeit alkalom adtán közölni is fogjuk. Csak egyre kérjük! Lapunk tere nagyon kicsi, s ha az On hosszú dolgozata közül egyet leadunk, a rendelkezésünkre álló tér nagyobb része le van foglalva. Már pedig czélunk: minél változatosabban gazdaggá tenni lapunkat. Szives szeretettel kérjük tehát Ont — valamint Lapunk t munkatársait is — lehetőleg kis terjedelemben adjanak formát gondolataiknak. Prózára, valamint verses munkára, eddig közölt dolgozataink több részét ajánljuk mint a gyanánt.

D. M. Érkávás, Keresünk alkalmat, hogy becses küldeményét felhasználhassuk, — habár még ez is felette hosszú! 4 5 strófás verset szeretnénk!

ifj. P. K. Köszönjük. Közölni fogjuk; de egy kis türelmet kérünk; mert — hála és köszönet azért a «Vasárnap» munkatársainak — régebbi időről több dolgot vár közlésre. Kérésének eleget fogunk tenni.

D. J. M. Bölkeny. Jönni fog. Üdvözet!

Amerikai Ref Lapja. Mi a cserepéldányt pontosan küldjük; de onnan nem érkezik!

Többeknek. A Vasárnap II. évfolyam 2. száma teljesen kifogyott, nagy sajnálatunkra azzal tehát nem szolgálhatunk!

Tudakozzátok az irásokat . . . János ev. V 39.

Kalauz Biblia olvasáshoz a következő héten.

Vas.	márcz. 2.	Mát. XVII. 17—28.	Jézus szenvedésének kezdete.
Hétf.	>	3. Ján. XI. 12—57.	Kajafás jóvendől a Krisztus haláláról.
Kedd	>	4. Zsidó lev. II. 9—18.	Miért kellett Jézusnak szenvedni.
Szerda	>	5. Róm. IV. Hít által igazulunk meg, nem törvényből.	
Csüt.	>	6. Ezaiás LIII.	Isten szolgálójának szenvedése és dicsősége.
Péntek	>	7. Kol. lev. III.	Mi a kötelessége a család tagjainak egymással szemben.
Szom.	>	8. 97. Zsolt.	Dávid, a Messiás országát dicsőíti.

* A kik tiz kérdésre helyes feleletet küldenek, azok közül egynek — kire a sorsolás esni fog — lapunkat egy negyed évig ingyen megküldjük. Megfejtéseket (egy levelezőlapon minden héten szerdáig) e rovat vezetőjének: **Birtha József** czimére (Kolozsvár, ref. theologia 5. ajtó.) tessék elküldeni

Keressünk feleletet a következő bibliai kérdésre.

Ki volt az első és utolsó király Izráelben?

Uram, kihez mennénk? Örök életnek beszéde vagyon te nálad! Te vagy ama Krisztus az élő Istennek Fia! (Ján. VI. 68, 69.)